

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the Center for Research Libraries.

© Center for Research Libraries

Scan Date: October 19, 2007

Identifier: s-k-000002-n4

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کوک آب

پیل - ۱ صائی - ۴
نسخه می ۱۰ غروشد

داره خانه می

دیاریگر
حکومت دائره منده
ولایت مطبعه می

تلفرافیا: دیاریگر
کوک آب مجموعه

آبونه شرائطی

سنه لکی : ۵۰۰
آلتی آیلق : ۲۰۰
غروشد

هفته ده بر چیقار علمی ، ادبی ، سیاسی ، اقتصادی مجموعه در

۳۰ شوال سنه ۳۴۰ بازار ایرتسی ۲۶ حزیران سنه ۳۳۸

مصاحبه :

اخلاقه دو غرو

دها ، قیمته ، علمک فوقنده در .
داهیار دایم یوک عالماردن قیمتی کورولمشلردر .
زیرا ، علم ، اسول واسطه سبله یاپایر .
مکس چالیشدق آز چوق علم صاجی
اوله یاپیر . فقط ، دها ، فطرتک برموهه سیدر .

انسانه نورمالی کو-ترن (علم) ، اوریشانی
یاراتان (دها) اولدینی کی ، ایدالی [مفکوره یی]
طاندینان ده (اخلاق) در . بواوچ ، منوی
تروت ، قیمتاری اعتباریله معین بر مراتب
سلسله سنه ناپه درلر .

هرکس چايشمقله داهي اولماز . داهي ، اصولننده استفاده ايدرساده ، اصل ابداع واسطامي ، الهامدير . داهيلك روحلره ويرديكي بدبي وجدلرده ، علم آدامارينك قائمين ايتديكري منفعتاردن داهي يوكسكدر . بويوك بر شاعر ، بويوك بر موسيقيشناس بر ملتله جوشقون بر نشئه ، تازه برحيات ويره بيايرلر . عالمك قائدهلري ايسه تدريجي واكثر يا ماديدر . بوندن باشقه ، علم ، بين الملل اولديني حالده ، دها مايدير . بر ملتك فردلري آراسنده كي معنوي چيمنتو ، علمي فكلر كرلرده كي اشتراكه زياته بدبي وجدلرده كي اورتاقلقدرد . دها ، شرفجه ، عالمك فوئنده اولديني كبي ، اخلاقده قيمتجه دهادن اوستوندر . اخلافك قيجي ، ديكر اجتماعي قيمتلرله اولچولرله ييلمكدن مزهدر . دين ، لاديني قيمتلرله مقايسه ايديله مدبكي كبي ، اخلاقده سائر اجتماعي قيمتلرله مقايسه ايديله منر . بوندن دولاييدر كه بر آدامك اخلاقده كي نقيصه مني ، علمده يا خود دهاده كي فوق العاده مزيت . وقدرتلري تلافى ايدمنر . علمده ، فاسفاده بويوك آشفار يايان ، يا خود صنايده ، فنيانده مهم اختراعلرده بولوان بر كيمسهنك عامنه حرمته اخلاقي قباحتلري عاف طوتولهماز . بونك كبي ، شمرده ، موسيقيده ،

معماريده ، رسمده هر كسي حيران ايديجي اثرلر ابداع ايدن صنعتكارلرده اخلاقي جرملريني . دهالري حرمته عفو ايتديره منلر . جوصورنده اخلاق هر قيمتك فوئنده در . بر ملتك فردلري آراسنده كي معنوي چيمنتو بدبي دويقولرده كي اشتراكدر ديمشديك . بوچيمنتو ، نفقدر قوتلي اولورسه اولسون ، بر ملتك فردلريني بري برينه و ملتله هيج آيريلاز بر صورتده باغلايهماز . بدرجهده محكم بر رابطه مني وجوده كتيره جك معنوي باغ . يالكز اخلاقدر . اخلافسز جمعيتلرده ، ملنداشلر بري بريني . ومديكاري ، بكمديكاري ايچون ، تساند رابطهلري قوتلي اولماز . حاله لك اساسي اولان (ولايت خاصه) ايله دولتك تمل اولان (ولايت عامه) ده قوتلريني اخلاندن آليرلر . اخلاقي ضعيف اولان جمعيتلرده حاله ايچنده (بابا) لك ، وطن ايچنده (حكومت) لك معنوي نفوذلري ضعيفدر . ديمك كه اجتماعي ضبط وربطك قوتده اخلافك صلاحته تابعدر . بريدده ، اخلاق قوتلي دكلسه ، حقونك ، قانونارك قوتده آزالور . زيرا ، قانون ، فردلري قورقوتديني ايچون رككل ، عمومك وجداندن دوغديني ، ملتك اخلاقده اويدني ايچون مقدس ومطاعدر ، اخلاق ، اراده منك بانيدي

ولایتك زردن كادیكنی بیلمدیکن برصدا
صورتند تصور ایدرز .

وجدانی صدا ، بعض فردلرده مستثنا
برقوت انساب ایدر . بونلره « اخلاقی
قهرمانلر » آدنی ویررز . بونهرمانلر ،
وجدانلردن کلن صدایه ، هیچ برهمنقت
دوشونمکسین ، هیچ برتهلمکیه باقمسین ،
درحال اطاعت ایدن فداکارلر ، فداییلردر .
واقعا ، هرکس وجدانك بو آسمر صداسنی
دویار و اوکا آزچوق اطاعت ایدر ، فقط
بوصدا ، بوبوک برزوتدن ، بوکک بر
موقعدن فراغت ایمینی ، بوبوک تهلمکله
آنیامینی اسرایتدیک ، حیاتی و سؤکدیلریکی
مفکوره اوغورینه فدا ایده جکک !
دیدیکی بحرانلی آنارد ، چوق کیمسه
بوصدانك اسرلینه بوبوک برتهلمکله اطاعته
قوشمازلر . او حالده ، هرکسک ، وجدانندن
کلن بوصدایه تمایله اقتدا ایتدیکنی سوبله مکده
تام برحقیقت یوقدر . اولیه اولسه پیدی ،
فردلر آراسقده کوردیکن بونجه حقسنلقلر
وانع اولماز ، جیتلر ایچنده بوقادار چوق
محکمهلر بولونمازدی .

بوندن آکلاشیماورکه صنعتك عمومندن
تایز ایتمش داعباری اولدینی کی ، اخلاقكده
وسطی انموذجدن بوسلمهش قهرمانلری واردر .

اولدینه بناء تربیهكده اساسیدر . بوندن
باشقه ، انسانیلری مسعود ایدن بکانه طالده
اخلاقدر . [بونی برنجی نسجه مزده
مندرج (رفاهمی ، یوقسه سعادت)
سرناملی مقاله ده اثبات ایتمشك]

علمك رهبری اصول ، دهانك پیدشوانی
الهامدر دیمشك . اخلاقكده قولاغری
وجداندر . اوانون ریاشه گلش نورمال فریلر ،
اخلاقی دستورلری وجدانلرده ازی برقله
كك اولونمش کی حاضر بولورلر .
دوستورلك نرسورنله وجوده کادیکنی
یاسزلر ، چونکه نه تأمل واسطه سیله ،
هده علم و اصوله بودستورلری کندیلری
آریوب بولش دکارددر . دوستورلر تمایله ،
هی و ساقیدر ، اخلاقی یا خودغیر اخلاقی
رفعل قارشیمنده بولوندیمز زمان ، ممکن
کل ، لاقیدقاله مایز ، سابق و حتی شومدرسنر
رسورتده بوعمله قارش برعکس العمل
جرا ایدرز . اگر ، اخلاقی برایشه ،
بونی بکنیرز ، مدح ایدرز ؟ غیر اخلاقی
برحرکتسه ، اونی منفور آورورز ، ذم
ایدز . بوعکس العملی یابدیمز زمان ،
وق العقل برماوردن کلن فعلی اسرله
بع اولدینه زی ددویارز . بوندن دولاییدرکه
اخلاقی وجدانلری ، اکثریا ماهیتی نه اولدینی ،

اکثراً ملتاری بویوک تهاکه لردن
قورناران بوفوق البئر قهرمانلردن . آلب
آرسلانک ملازکرد محاربه سنده کی حرکتی
بوکا مثالدر . [بوقمه داتر منظوم برپس
اوجنچی نسخه زده منذرجدر] وجدانک
صداسی چوق قوتلی اولدیغی زمان صنعتده کی الهامی
آتدیرر . او حالده بوکی قهرمانلره « اخلاقله
داهیلری » عنوانی ده ویره بیلیرز . فقط
شوراسی ده سوله مک لازم کلیرکه تاریخده کی
بویوک انقلابی یایان ، ملتاری تهاکه لردن
قورناروب بویوک تهایلره سوق ایدن
بوقهرمانلر ، قیمته صنت داهیلرینک
فوقنددرلر . چونکه ، اخلاق قهرمانلری ،
ماتاره حر ، مستقل ، متعالی رحیات تأمین
ایدرلر ، صنت داهیلری ایسه آنجوق بو حیات
تأمین اولوندندن سوکرا ، اوکا زینت
ویریرلر .

بوافاد لردن آکلاشیلبورکه کنجبارک
اوجنچی وظیفه سی ده اخلاقه دوغرو یتمکدر .

ضیا کوك آلب

حکیمات :

دوشونوش

انسانده هر مزیندن باشقه برده دوشونوش
شاید ...

باشقه باشقه در . حصولی آرزو ایدیلن برشیته
نصل باشلانیر ، نتیجه هانکی یولدن ،
نه صورتله واریلیر ؟ یولنده دوشونلر ،
استعدادجه بر اولسلر ، نتیجه یی عینی صورتله
الده ایدم یایلرلر . لکن استعدادک درجه سی
دکیشنجه نتیجه ده مختلف صورنده حاصل
اولور . هر شیده خطایه دوشونه مک ،
کوزل دوشونعه ، کوزل دوشونمک ده
انسانده کی قابیلی علم ایله ، تربیه ایله
یوکستمه یی محتاجدر . علمدن ، تربیه دن
محروم اولان برقابلیت ، یاشامق ایشلارنده
خطادن ، پشیاناق کتیرن اگر باکلردن بوش
قاله ساز . قابلیت ده هر انسانده عینی درجه ده
کودولور . علمدن ، تربیه دن حصه آلمه
بخشی اویغون اولانلرک مرتبه لری بر اوله میور .
بونلردن بعضیو ایلری ، بعضیو اورتی ،
برطاقی کیری بر حالده قالیر . بونجه برابر
علمک ، تربیه ک آزچوق قوت ویردیکی
برقابلیت ، علمسن ، تربیه سن برقابلیته
هر زمان غلبه چالیه یایلر .

رتارلا ایشاندیکی ، ایی تخم آتدیغی
حالده ایی محصول ویرر . قیمتی یوکسه لیر ،
صاحبی سوبندیرر ، زکیکن ایدر . اوتارلانک
محتاج اولدیغی خدمت بایله بوبده حالله
راقلر سه تارلاکی غب اتمز ، فقط محصول

آئینه دینی ایچون قییمیز ، اعتبار سز قالیر .
صاحبی کدرلی ، ذلیل قیلار . بلکه اوس بوتون
اوندن محروم ایلر . تحصیل کورمش ،
یا کورمه مش انسانلرده شکلا بر صابیر .
لکن اعتبارلری بر اوله ماز . تحصیل کورمک
قیمتی کورمینک قیمتدن هر حالده یوکسک
اولور . بر صنعت بیلنله بیلمه یین ، کوزل
خوبلی ایله کوقو خوبلی اولانلر آره سنده کی
فرق ده بویله جه در .

عالمده بتون فناقلر ، بتون محرومیتلر
انسانلار لایق شیارک لایقلمه مهمه سمه مسنددر .
بوز جاها دن دوغان فناقلر ، بوزیک بلکه
برمایون عالمدن چیقاماز . زیرا عالمه ،
تربیه مالک اولانلر درین دوشونور ،
دوغرو یولی آرایوب بواور ، کندینی
سویندبره جک ، قورتاره حق چاره لری اله
ایدر ، انسانلغه حرمتی ، محبتی آرتار .
بر فناک آجینسی کندی وجودند ، دیار ،
بو آجینک بشقه بر وجودده یاه جفی تاثیر
عقلنه کتیرر ، اوندن زیاده سیله صاقینیر .
جاهل ایسه هیچ بر شینلی ایی دوشونه میرک
یا کاش یوللره صابار ، یا کاش اعتقادلره
دالار . نتیجه ده هم کندینی ، هم ده کندینه
شکلا بکرمین انسانلری شدتلی صیقلیدیلره ،
لک آجی مائره دوشورور .

دیمک که ایی دوشونه بیلیمک انسانه
دوغرو یول کوستن ، دوغرو نتیجه
وارد بران حتی هر فناقلدر فورناراز ،
هر ایملکی یاپدیران نوردور

اوبر نوردور که ظالمتری بیرتار ، وحشیکی
آرتار . بر آئمه دنیاک الک اوزاق طرفه ،
کوکارک الک یوکسک رلرینه ، رک الک درین
نقطه لرینه کچر . شو حالده اللهک انسانه
پک بوبوک احسانی اولار بویله بر جوهر
کوزل قوالا لیرسه ویره جکی بارلا فناقلر ،
سوک درجه ده قیمتلی اولور . اوکا فران
نیمت کور قریلیرسه اوغرا به جمی سوزک کلر
اونسپتده بلکه ده ازانده ضرر
اشیانک خام اولانله ایشتمک ، صریقه
ایستیدان شکله صوفیلا سیمی ده اوقی بدتیر .
بر دوشونورشی ابتدای حالده رافقی ،
باشامه ک صوکنه قدر او حالده قالمق انسان
ایچون نه بوبوک عذابدر ؟ روح طاشیان
باشقه محظوقه قردن ، فکر لری ، بیلگیلری
یوکسک ، اونسپتده اعتبارلری درجه درجه
ایلری اولانلردن کیری قالمق بدبختلر
لک آجی نشانه سی دکلیدر ؟

کوچوک بوبوک مکتببارک ، مدرسه لری
وجوده کتیرلمی ، بونلرک مقدار یی
زیاده اشدیرمک ایچون هان هر کسده شدتلی

قهرمانلق صحنه‌سی :

طربزونلی علی چاوش

طربزونك محس كويندن اولان عاينك
چو چيلاق حياتي پيله يورز، هنوز بي يقاري
ترلكه باشلاديني زمان عسكر او جاغنه كيرن
علي ، عرق و منطقه سنه خاص ذكاوتي ،
چويكلكي ، حاضر جواباني ، نكره كولفي
بوزندن بوتون طاور و بولوك آرقداشارينه
كنديني اوقادار سودي مشدي كه : هر كس
علي ايله بيله نه دوشمه مي كنديسي ايچون
ر طاليسزلك مد ايد يورلدي . علي
آزسانده ويكي داغلي اولديني وطن مساكنده
بويوك بر قابليت اوستردى . داهايك
نفتيشده جرك آمرر علي به اونباشياني
توصيه ايتديلر . آنديسندن داهايك قداملي
اولان نقرلر عليك هر خصوصده كنديارندن
اوست اولديني تصديق ايتكارندن بو وقتسز
ترميمي هيچده قيصقماديلر . علي اونباشي
تعليم و وظيفه ائنانده چوق جدي فقط
بونك خارچنده اوقادار لايالي ، صميمي
و شاقراق ايدى كه بوتون بولوك و طاور
عليك پير اولمشدى . بون زمانلرد

آرزولر اويانسي ، بو خصوصده حكومتجه
مانجه بويوك فداكارلقلر كوسترلسي .
انسانلاري ابتدائي حالدن قورناروب لايق
اولدقاري درجه لره يوكسانك ، بصورتله
اللهك الله مقبول ، لك منقبتلي قوللري
اولديني اثبات ايتك ايجوند .

انسانلار ك عمومته بائيلسه دوعديني كي
باشلاده اولان ، علمدن ، فندن ، صنعتدن
برشي ايدنه ميمه نارك مقداري ، علم ، هنر
اوكرمش ، خلق ايجنده موقعي بويومش
اولارندن نسبت قبول ايتمه ك درجه ده
چوقدر . بونلرك ديكر انسانلردن بيله
كيري قالماسي سييلري دوشونولونجه : دوعرودن
دوعروه قباحث ، كنديلرينه حكم
اولونه ماز . بلكه وليارينه و ايلري ده
او حالده ايسه درجه درجه افريلرينه و بوتون
همجنسارينه هاند اولور ايشته : بو حقيقت
هر كسجه بيلنمكه باشلادى ، انسانينه ،
مدينه ، فكره خدمت ايچون الويريشلي
چاليشملر ، عمومى اوياتقاقلر ، باش
كوستريور . بويكديشار ، كوزل دوشونه
بيامك خاصه ني يوكسانده ك ، اونك
اوزرينه انسانلني فنا صقتارله آكران ،
فنا ايلارله بولاشديران ، قيمتي آشاميه
ايتديرشيلري هر حالده آزالتمه جقدر .

رجب فردى

سویلدیکی حکایه لر ، ترتیب ایتمدیکی اویونلار
طابور آرقدانلارنی ، کویارینی واولرینی
دوشونمیه جک درجه ده ، مشغول ایتمکدن
علینک منسوب اولدینی طابور دن هان هیچ
فرار وقوع بولموردی . حرب عمومی علی
مختلف محالده و متمدد محاربه لرده بولندورقدن
سوکر اعراقده کوتوردی . حضرتده هرشیده
برنجی اولان عابدن - فردده برآزچکدنیکلک
بکلیوردی . حسود هم رتبه لرندن بعضی
هیچ اولمازسه علی قهرمانلنی خصوصنده
یکجکاربخی ظن وخیل ایدیورلردی . علی
بوخصوصده اولاری یایارقدی و طابورینک
برنجی قهرمانی ، اولدی . کشف ایشارنده ،
سپرلردن - ایر قایمده کوستردی . مهارتلر
کندیمی حقیقه افسانوی حکایه لر تولیدنه
ئادر واردی . دلایحه محاربه سنده آغیر
سورتنده مجروح اولان علی اولمش دیه دفن
ولونه جق شهدا میانه براقیش و بوتون
لابورسوکای علی ایچون قان آغلامشیدی .
وماندان محاربه میدانده بوگونک ظفرنی
زاندیروب هنوز دفن ایلمه مش شهدا سزه
ظن منت وشکرانه باقارکن بونار میانده
میدینه اشارت ورن بر قول کوزینه
ایشدی . یانه یافلاشچه [باشام - سن بزی
یله تمهیکلردن قورتاردک بو وضعیت

اونلرک یانده هیچدر . بونی ده سایه کده
صاووشدیره جنز] دیبه مافوقنه اولان
اعبادینک درجه - نی کوسترن بوآغیر
مجروحه قوماندانلار اسمنی سورونجه «طربزونلی
علی اونباشی» جوانی آلدی . بوشیدا آراسنده
قلمی اسبابنی آکلاقی ایستین قوماندانه
(بنده پیامورم . بن بر کادور
قورشونیه اوله جک درجه ده جایز وحس
کونده بکله بن زهرامه قاووشمیدن اللهم
قاووشه جق قادار بدلا اولدیمه ذاهب
اولانلره سورمالی واقعا بکارکن شهید اولانلر
جقده حوری آلیبورلرش فقط باشام
حوری آلمه قوشانلر اوقادار چوغالدیکه
بلکه بکا قلامشدر ، همده باشام بن الهی
شاهد طوته رق زهرایه - سوز ویردم ،
وجودم دلیک دشیک دخی اولسه اولمهدن
دوئوب کله جکم . اوده بنی و عارضلی
وجودمله قبول ایده جک . اوراده
شاهد لکزی یابان هیچ وراده اولدورده جک
قورشوننی بکا کوندیری ؟) کی سوزلرله
أرلوملر آراسنده بیله شطارتنی وحاضر
جواباتی کوستردی . قوماندان علی
اوتومویانه بیدربرک خسته خانه کوندردی .
و بوناریندن اعتباراً اوده علینک طاققاری
میانه داخل اولدی . اوچ آی سوکر

بر ظفر کونندن سوکرا ترتیب اولوانان بر آلی
 ا کله جه سنه دموت اولوانان قوماندان لاز
 او یونی او یانیانلرک باشنده او کون حسته خانه دن
 کان علی بی کورونجه سوینجندن عادتاً
 چالیدردی . او دن سوکندده عینک کمنچه
 یله حزین حزین چالیدی شرفیسنک
 (ضایع لر ز ظفرده ز رهبر ، قوماندانم
 طرز و نمندن به حیر) غرای وضعیتی یلنلرک
 ایچی سیزلادی . فی الحقیقه بر وزن اول
 طرز و نه روس آیاهلری باصشدی . پیام که
 علی هانکی قلمزله و نه زمان بو حبری آلهرق
 کمنچه سینه یکه چکر مشدی .

سوت ویدی سیک کوة الاماری
 هر رهبری ایچون سوریه صالیدر ماریه
 عادتاً قاله ویرمه ین اذابلرینه کون فخرله
 باشلا یهرق بش ساعده یوزیک مریمی آغی
 کی بره سرفاکله فلاحیه پرلری وایچنده کی
 محمد جگر ی یوق ایتمکه قصد ایتشاردی .
 بومزعج ، صیقیجی بومباردمانک سوکندده کی
 سونکو دو کونو متوکلا نه و بورانه بکلین
 صوغوق قانی آرهداشاردن داهاجول ویز
 جانی اولان علی اونیاشی عادتاً بکپاره بر
 جاکک یاغهوری ایتده پروریه فی رلا یهرق
 (ایتد کاور لک ا قانی ایدبکک معصوم
 ملتارک پاراسیله پیغدیغک او طوطارک کلهلری

مسلمان کوکسی دله مز . سوکندده هانکیمزک
 پهلوان اولدیغی سپرده کی سونکو بوغوشماسی
 کوستره جگر .) دییه باغیره رق حرصی
 یکه چالیشمش و تکرار سپر ایتشدی
 بومباردمانک توقفندن ایکی ساعت سوکرا
 هرشی اولمش یتمش و سونکو ایله بوی
 اولچوشده قابادایلیق بزده قالهرق انکابلر
 نایل و حقیر آره لر یی سپرله زه چوریمشاردی
 هر درلو عفت وصیقتی همان اونوتولمش
 قوماندانن نفره قدار هر کس ظفرک و پردیکی
 نشسته ایله عادتاً هست اولمشدی . بر
 عسکر ایچون دیاده بو آندن داهای طاقی
 برشی تصور اولونه مار . بولذقی ماتما یانلر
 دیزده تلذذک اعظمی درجه یی ادراک
 ایدمزلر . آقشام اوزری صاغ فولند ایکی
 دشمن توفنکی صول قولی اولمایان بکزی
 صبارارمش بر نفرک قرارگاه چادیرلری
 آراسنده دولاشدیننی کورهن فونجی ضابطی
 سیار خسته خانه یی آرامقده اولدیغی
 فکری نه ذاهب اولهرق بول کوسترمک ایست
 نفر ضابطدن کنیدیسنک قوماندانه کورتورولمش
 رجا ایدر . قوماندان قارشیسنده سوکلی
 طرز و نلی علی سی قولمز کورنجه ظفرک
 و پردیکی بوتون نشسته یی غالب ایدر . علی
 ایتد فتورمز هیچ برشی اولماش کی و قه پنا

قالدم . بوبازار فده و قدی . قولك یرینه
شوتوفکی کندیسنه گوسته یرسم بازاراق
خارجی اولان بونقصانده بنی قبول ایدر .
بنده آرتق حیاتمک صوکنه قاندار ملت
ودولته دعا ایدر و اوکا طوسوئکی اوغلانلر
یتیشدیریم . [دیدی و کسدی . منظره تک
هیبتی قارشیدینده هرکس لال و ابکم ایلمشدی
قوماندان آغلایان کوزلریله عایتک آلندن
اوپرو کوکسینه مدالییه طاقارکن یاورده
چاوش و توفک وثیقه سنی دولتی یودی .
بیلم که علی چاوش بوگون حالا زهراسیله
یانایوب ملتته دعای ایدیور ، بوقسک قولیله
خائن بوندن و اونک افندیلرندن لقمه آلق
ایچون کوزل ازمیری قورتاغه می نوشی ؟
چلیک

اجتماعیات :

تورک دولتنک تکاملی

(١)

بوی

تورک جمعیتی ابتدا بر (بوی) دن
عبارتدی . (بوی محمود کاشغری لغتیه کوره
خلق مناسبه در) بویک رئیسنه (تودون)
دینلایردی . صوگرا متعدد بویلر برلشهرک
(ایل) ی وجوده کئیدیلر . (ایل) ک

بسیط برایکی جمله ایله ابضاح اییدی .
[افندم ، بوگون غالباً - کاوور چوق
ایچمش مده سنی بوشالتیرجه سینه ساعتله
قوسدی دوردی . بن سپرده اصل جونبوش
زمانی کوزلهرکن قولی شدتله برشی
اوپرباگه صارمدی . یاقدم صول قولوم
یرنده یوق . آرادم بوله مدم ، تام بوزمانده ده
کاوورک اوکورمسی ییتدی . سپره برطقم
یالابوق ، فستانی اوغلانلر کیردی . بن
تک قولمه اصابت ایدن ایکسینی شیشه دم
آرقا اشارمده کوجاری یتدیکی قادار ایکیشر
اوچر حقه دیلر . هنوز آغزنده سودوقان
بوطوی دشمنه آجیمه مقده قابل دکل .
یچارلر سونکونی کورنجه چومه لیو ریپورلر .
مقابله اتمه نه ادر مقده نه قادار مشکل .
فقط ساعتله سورمن کاوورک بومباردانی
کوزمنی او قادار قیزدردی که آرتق مرحمت
طاماریمز قورودی . واولوسنی ده دیرسنی ده
سونکوله دک . ایشته افندم شوقومده کی
ایکی توفک ده جاتی جهنمه کوندردیم ایکی
انکیزک در . بونک ربی ذاتکزه کتیردم .
برینی ده بکامساعده ایدیکز و بروثیقه ده -
یازیکزه کویمه قادار بونی کیسه آلماسین .
زهرانی وجودم دلک ده شیک اولورسه
قبول ایده جکدی . شیمدی ایسه تک قولی

رئیسند (یافو) آدی ویریلدی . دها
جسوکرا متعدد ایلارک برلشمه سندن بر
(خاقانق) وجوده کلدی . یافولر بر
(خاقان) تابع اولدیلر . بعضی زمانلرده
بوتون خاقانقلر برلشمه کورکلرک مجموعی
بر (ایلیخانق) حاله کیردیلر . بوزمانلرده ،
خاقانلرده بر (ایلیخان) ک واسالاری حکمه
کیردیلم .

تورک جمعیته (بوی) شکیلی بولاق
ایچون تاریخ بزه رهبرلک ایده من ،
بوخصوسده قومینه (انوغرافیا) وسیاحتنامه لر
مراجعت اتمه لازمدر . بعضی اسکی ایلار
واردرکه بوکون بویله انحلال ایتسدر .
انحلالدن دوغان بوبویلی تدقیق ایدرسه ،
تکاملدن اولکی بویار حقنده بره کرایدنش
اولورن . مثلاً خوارزم اولکه - ندکی تورکملر
بوکون مستقل بویلر حالنده یاشیورلر . مثال
اوله رق بونردن (تکه) بویی تدقیق ایدلم :
تکه بویی ده اونه کی خوارزم ایران
بویاری کی (طائفه) لردن ، طائفه لر (تیره) لردن
مهر کدر . تکه لیارده حاکیت بری مجاسنده
یعنی خاق مجاسنده در . هر فرد بوجاساک
اعضاسنددر . بوجاس ، برخان (یعنی بر
تودون) انتخاب ایدر . فقط ، خان ، خاق
منون ایده مزه استغایه مجبوردر . خانک

معینه کچلردن قرق یکت ویریلر . (قورقود
آتا کتاپ گوستریورک اسکی اوغوزلرده
هر بوی بکنک قرق یکیدی واریدی) بونار
خانک امرلری انفاذ ایدرلر . فقط ، خانک
مالی قوق ، بناء علیه خزینه سی بو قدر .
خصوصی مقصدلر ایچون ، (اختیار) نامیه
برخاق نمئی انتخاب اولونور ، اتفاق ، مصالحه
کی سیاسی مقاله لرده ایلیچیک وظیفه سی
بونلر یاپارلر .

تکه لیلر اوچ قسمه آیریلشدر : (۱)
توقنامشملرکه مرو واحه سنک شرق
قسمنده درلر . (۲) اوتامشملرکه غرب قسمنده
ساتنددرلر ، (۳) بکلرکه واحه سنک شرق
منته - ند اوطودورلر . بواوچ زمهره سنک
اوچ قسمنده آیری آیری یوقاریده ذکر ایتدیکنز
تشکیلاب موجوددر . بوندن برمدت اول
بوی حکومتی سرای حکومه تدوغرواستحاله یه
باشلادی . ده موقرایدن قیلجقه قازانیلمش
ارشی بر حکمدارلغه دوغرو یوردودی .
بویی اداره طرزی (نور ویردی خان)
آدلی مشهور بر رئیس ایله باشلار . بوخان ،
تکه ایاری (خبوه) و (ایران) دولتلر یله
(- لوبق : ساری) عشرته تارشیه مظفر پتره
ناقل ایتدی . خان جسور و کریم ایدی ،
کندیلر کی حکمدار یاپان انسانلر اغوزچندن

اجرتله مستخدم خدمتچیلار یوقدر . اسیرلر
ایسه پک آزدر .

تورکمنلرک ده موقراتانی یالکز ایچنده
خدمتچیلارک واسیرلرک بولونغه مسدن عبارت
دکلدر . نکه ایلارده کوردیکنر وجهله ،
تورکمنلر حادثا (رفته راندوم) اصولیه
اداره اولونور برجه وریئدر . (خان) ک
برجه وریئسی قدر بیله نفوذی یوقدر .
چونکه مائشی ، تخصیصاتی یوقدر . خانی انتخاب
و عزل ایند خانی مجلسیدر . خاتون ریشار ،
(میخایوف) دن نقل ایله شویله دیور :
• کندی ایسته یله ، نه سیاهی رئیس ،
نه درجه فرقی قبول ایچین بومس-اوانجی ،
خلقه ، افکار عامه ، تعدد زوجه کتدکجه
غیرمس-اعد اولور . تورکمنلر بویوک
اثریشک یالکز برقراریمی واردر و تعدد
زوجه ایحلا تصویب ایتمزلر .

خیوه ده کی تورکمنلر مستقل بویلر حالنده
باشامقله برابر آلارنده کی اسکی برابری رابطه-نی
کوسترن بعضی عهده لارده واردر :

کویا تورکمنلرک عیسی (مان قیشلاق) دن
چیمیشار . ایلک آنالری (سوزخان) یله
(اسه زایل) اعش . صولخان (بوموت)
ایله (نکه) دوغمش ، اسه زایلیدن ده
(چاودار) ایله (سالور) اورده مشدر .

ایلی . نفوذی . اوقدر بویوک ابدی که
آق قال ، نکه ایلارینک ریاستی اوغلی
(مخدوم قولی خان) و وردی ، کندیسی
(سرو) واحه-سندگی نکه ایلارک ریاستی
زاتغه موفق اولدی .

نکه ایلارده (سردار) نامیله (آقین)
اداره ایتمه سی بیان طبیی ریشلرده وار یوطیمی
بولمادانلر دن بری بر آقینه قرار وریئمی ،
وزرنده اوفاق بریباراق بولونان مزداغی
بولانک اوکده دیکر و بوتوزای مسلمانی
حضرت نبی نامه سلجانی آلفه دعوت
ایدر . سلاح آلفه دعوت پک نادر اوله رق
نی بر قبول کورمز . (چونکه آقینلر
اکثریتله شیعیلر و روسلر علیهنددر)
سردار در حال چادیری آلنده بوزلرجه ،
نی بیکلرجه جنکچی نی کور بر اطاعتله امرینه
ناظر بولور . بولرله تجمع محافی وزمانی
بویلر ، فقط ، هدفی سوبله مز .

نکه ایلارک بیان اولونان حاللری خیوه
تورکمنلرک صوک درجه ده مس-اوانجی ،
موقرات اولدقاری کوستریور . اورویلی
چوق سیاحلره کوره ، خیوه تورکمنلری
دیانک ده موقرات بر قومیدر . خاتون
ریشار دیورکه و بوقومده مساوات کلاک
نکه درجه نی بولمادیر چونکه تورکمنلر ده

(ارضاری) ایله (کولکن) اساساً یک قیلاقلده اوطورورلر مش .

بوروايه باقیایر سه خیومه کی تورکنلرک وقتیه ایکی قوله منقسم بولوندیغی ، بناءً علیه بر (اورتاین) اولدیغی آکلاشیایور . اوحالده ، بوکونکی مستقل بوی حیاتی بر انحلال تدریجیه بدر .

تورک جمیتک ایلک دوریه چیه حق اولورساق بوی برعشیرتدن عبارت ووروز . محمود کاشغریک بیانه کوره ، هر بویک (جیوی) آدی خصه وصی بر معبودی وارمش . ایکی بوی محاربه ایده جکلری کوندن اولدی کیچمهده ، ایکی طرفک جیویلی دوئلوايدرلر مش . کیچمه هانکی جیوی غالب کلیرسه ، صاحالاین وقوع بولاق حق محاربهده مطاقا اونک بوی غلبه چالار مش . بوندن ، آکلاشیایورک جیویبار ، کندی بویلیغی آقینه ، قازدعراسه تشویق ایدن عشیرت الاهلری ایلبار بونلر زباشقه بوبوک براحماله کوره هر تیرهک ، هر سمیهک برتوهمی واردی . دینی سمیهک اسمی بر حیوان یاخود نبات آدی ایدی . سمیه ایله آدش اولار . بوجوان یاخود نبات کندی سمیهی طرفندن مقدس طایایردی آقینهلین ،

قانی دوکلر ، حقنده حرمتسر آکده بولونولمازدی . اسکی تورکلرک بوی دورنده توتهمیزم دینک حاکم اولدیغی بعضی ایزلردن آکلاشیایور یاقونلرده هر شامانک بر ایه کیلامی یعنی بر مادری توتهمی واردر . (ایه آنادیملکره ، کیلا حیوان معنایدر) بوتوتهملر (قورده ، آبی ، کوپک ، آت ، اوکوز کی) حیوانلر در . (هور) کوره شامانلر ، بوراده سمیهلرک یرینه قائم اولمشادر . اوحالده ، بوتوتهملر اساساً (تیره) لر هانددر . ذاتاً توتهملرله جیویلر منسوب اولدقلری زمسملرک مشری وجنانلرینک تمثاللرندن عبارتدی . اسکی تورکلر طرفندن بوتون اجتماعی ماهیتلرک بویک تمثالله ارايه اولوندیغی ایلریده کوره جکلر . توتهمیزمک بریزیده بوتون زمسملرینک حیوان ، نبات یاخود اشیا آدلری اولمه سیدر : بوروتلر (قوردلر) باش قوردلر (آری بکلری) وارساقلر (یارسلر) ، تخسینلر (طوسونلر) ، اوغوزلر (اوکوزلر) ، آق قوبونلار ، یاغیشار (دیشی کییک) ، آلابوند (آت) ، تنک ، قره کچی ، بوزدوغان ، دوهلی ، آراسلر (ارسلان) توتهمیزمک باشقه ایزلریخده ایلریده ایل بحثنده کوره جکلر .

ادبیات :

سن کی دینجہ

اڻ ڏٺو ملي ، اڪ خويالي کونڪ
 سنمڙ پڇن هر لحظه سي او اومدي .
 سن قلبمده يڪي آچش برڪدڪ ،
 يار اڦارڪ نه دن سولدي ، دوکولدي ؟
 کولوشارڪ بر موسيقي کيڊي ،
 کوزلر ڪده کولومسردى ايلڪ بهار .
 سن کيڊنجہ اوکسوز قالدق بز شيمدي ،
 هپ آغلايان قلبمزه برقيش وار .
 کونلر ڪلير ، کونلر ڪچر ، ڪيت کيده
 مائڪده اونونولور ، بامڪده
 قلبمزه آچار يڪي برز اسباق . . .
 بن نه چيچڪ ، نه ده کونش ايسترم . . .
 بن ايستهم اعلايتسين ڪدرم ،
 بن ايستهم مائڪي اونومتق .

احسان حامد

قارادستان

ديگهڪ مؤمنلر ، قارادستاني :
 لويڊجورج قانديردى ڀنه يوناني .
 صامسونه ڪلدي بر ڪز صيرتلاڻي :
 طوب آندي بر آچيق لمانه قارشي .

چوچقلر ، قانديلر ، صلاحمن ارلر
 حربہ قاريشمار ڪڻي دڪلڪن عسڪر ،

اي و خوشي انگلڙ سوين برادر
 آتشار صاچدي قيز قزانه قارشي .
 صامسوني ياقديردڪ کولدي دوداغڪ ،
 هم توري ، هم روي صارمش طوزاغڪ ،
 چڪيلنجہ يارين هنددن آباغڪ
 کوراسلام نه ياپار دشمنه قارشي !
 يوناني طانيار ڪينمڙ دشمن ،
 بوکولهيه سنسڪ ايتديرن عصيان
 برقاج سله ڀرسه اولورپشيان .
 ابدي ڪينمڙ هب سڪا قارشي .

اميري آلداتوب ڪهيني آلدڪ ،
 سلطان قانديروب فتواي چالڪ ،
 استانبوله ڪيروب اوراده قالدڪ ،
 بيڪ يالان اويدوردڪ جهانہ قارشي !
 منع ايتدڪ امنڪ جعني حجهه ،
 عراقى خضم ايتدڪ وهابي نجده ،
 لاکين اسلام برکون ڪلهجڪ وجده :
 حاضرلان ، بوبوبوڪ طغيانه قارشي !
 حاضرلان ، چيجهجق الڪدن عمان
 عراقله ، فلسطين ، مصراليه سودان
 قوغجقدر سني يڪي هندستان
 پتمزجي ڪفر ايتدڪ ايمانہ قارشي ؟

— یازی سوهرم —

کوزلرده قیشك صوئوقلری، قارلرک،
تیکسیندیرلجی رنکی واردی .
کونشك یارلاقغه، امان سیاه بولوتلره
طاند آجی خاطرلرله دولو ایدم . .

صوبا باشنده طوبلانهرق ساعتلرجه دوام
ایدن صبتلرک ماللاریله باشم دونیوردی .
کیجهلرک ییتیمز، توکنمز ساعتلرله اویقوی
بکله بهکله کچیردیکم طاقمزم زمانلرک
کوسکونلکی کوگمده ایدی .
قیش بتون آغیرلیله اوزریمه چوکش ،
تخسم طبقانش کیدی . . .

هنوز بکی اویقودن قانقمشدم، کیجهنک
اوزون سورن اویقوسندن شاققلرک
صیزینی دوبوردم .

بیام ناصل اولدی . کوزلرم پنجره دن
ایجری کیرن کونشه دوقوندی .

اوزون کوناردن بری حمیرتی چکدیکم
نازنین اودامه کیرمیشدی . براققلنده لک
یوقندی . بولوتلرک چیلغین بیسهملرندن
قاچه قاچه یوروین بوکونیننده یورغونلق
یوقندی . او بر نشئه ایچنده ایدی. اوزون
بر آبیاق آجیسنی وردکن صوکر
کاشیدی . قیشك کولی سمانی ، قاب قارا

املامی اولدورمک ایدی املک
اونک یوردلرند کادی اجلاک ،
ناصیل قویارلار او قانی الک
قیلیجی چکمشکن قرانه قارشى ؟

ضیا کوك آلب

آلچاق یونانه ا

تورکلی سلاحمن کوروب ای یونانی،
یوردمنه کیردک تاریمدن اوتان
بیامدک بزم حامیمز الله
سلاحلرمز دین ، مفکوره، وجدان.

کوروئجه باسقبی آرسلانلار یوردی
چیقاردی ایچندن بر شانلی اوردو
دیدى قوز بوردلری هب آلاچفز،
ازمیر ، ادرنده بزقالاچفز،

انکلز ایتسده سکا صهابت ،
تورک اردوسی سفیکچک الیت ،
آلاجق طوپکی، باصلى سونکوکئی.

بوظفر ایدمک طله اعلام
که انکلزلی آلت ایتدی اسلام :
باشلادی شرفیلک سعادت کونی.

حامد زلفی

شن مزاجی بر کنچدر . یازك روحه
یا قینلغنی ، قلمه او یقونلغنی حس ایدر واونی
صمیمتله ، برستله سوهرم .

عثمان رجانى

انطباعلر صحیفه سی :

اسکی ویکی دیار بکر

دورت سته اولدی ، سوعلی یوردیمزك
کوردولمکه دکر بعضی قیمتلی یرلرینی
دولاشمیش ، کلپوردیم . کوزلرم ، قونیه دن
اعتباراً طوروس طاغارینك لمبیه ، عظمتلی
بدیمه لرینی حیران حیران من ایتمش و
بوطاغلارك محققم برمتفکر ناصیه - منده کی
منظره به بکزمین ، پک وکسك افقاری
سیرایدن توکسلرله صفیک برشاه اثرینی ،
شومندوفرک کوکلرده دولاشان بومهب
ودافرب کذرگاهنی کورمش ، نهایت
جبل برکتک بشیلک طوقاندن بر سینما فلیمنک
تخوانده کی سریع برکتیشکالک ابله آرزو کرا
چولک شمرنده کی نامشاهیلکه کجرب اورالردن ده
دویا دویا بر ذوق حصه سی آلمش ، دیاربکره
کلشدم .

اوزمان بوشهر ناصلیدی . کورمه لیدی :
شومندوفر سنز ، پولمنز برعالمکده بویوک

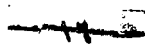
افقاری ایچنده شطارتی عائب ایدن روحم
بودقیقه ده شندی . قائده جولان ، وجودمده
حرارت حس ایدیوردیم . بوخیلی صباحک
هنیز مسافری داملا ، داملار روحه حظ ویرمشی
مستله ، قونله مان برمدن صیچرادم ...

نقویمدن ربی اراق قویاردیم . ایری یازلمش
حرفلرله یازك ایلک آینی خبر ویرپوردی .
نه هواده بر توز ، نه سلانده بر بولوت
واردی ، کونش بر برافلق ایچنده پیریل ،
پیریل یانپوردی .

بوچکار ، قوشلر جیویدلایه جیویدلایه
اوچوش - یورلرینی . آرتق یاز کلشدی .
قسوتلی کونلرک ایزی ساینمش ، ققامزی
دولدوران نهایت سوز و سوزلرک او یقوی
کتیرمک ایچین یاراندیغمز خولیلار ایچنده ،
تبدیل ، تبدیل کپیردیمز کونلرک رینه شمدی
قیصه ، و طائل او یقو و کنیش فعالیت دورمه سی
کلشدی .

ذاتاً یاز موسملرک شطارت دورمه سی
دکلیدر ؟ هرکس ایچین اختیارلق حیات
ایچنده بردمه اولور . حالبوکه ارض ایچین هرسته
اوچ آی کنجلاک ، اوچ آید اختیاریق
دورمه سی وعوددر . آراده کی زمان چوجوقاق
وکه وانددر .

ایشقه بو کنجلاک ماغانانغی ایچنده میم .
اوه قیش کی متلون دکلددر ، آغیر باشلی

بر خربك برافندي بر بیتیكنك ایچنده دیاربکر،
 آباق آلنده چیکنه غمش روجودده کی آژین،
 کیرلی طاقتمز، خراب یاتیوردی .
 بللی باشلی جاده لر، شیمیدیکی شوقلی تجارت
 ازدحامی یرینه، سفالندن ئولومه محکوم،
 پاچاورالر ایچنده باتاک مهاجر قادیلری
 وچو جوقلرله، یانقینارک، ییقه یقارک
 دوکیدی سیاه کوللی طوپرانی وسیاه رنهی
 طاشلرله شبله یوردی .

حرکت و حیات نامه، یورغون
 هسکرلرک، پیرانمش آغیر اوتوه ویلارک .
 عسکری آرابالریک مغفور یورویشاری
 وطاقتمز کورولتوری واردی .

کوکدن سورک طاشدن چرچیوه سی ایچنه
 بول بول دولان کونشک آقشی ده دیاربکر دق
 بر آن اول قاجق ایچسون آریجه یزغین
 برسیدی .

هیچله ساحلک بو یوک آدملری قشدرن ذکی .
 حساس کنجارینی بو اوب طاقای کنجک
 خیالارینی، املارینی، عداک، استقبال
 پارلاق، امیدویرن ایشیقارینی سیرا تمک
 ده قابل دکلدی . برقاج سنه اول مملکتده
 بایرن کنجک، علم، فیض جریانی دورمش،
 طبعی شهر کی سیاه کولارک طوپر اقلرک
 آلنده قاشدی .

لاکین اوچ کون اولای وکلیشه ده مملکتی
 مسعود بر آتینک اشیکنده بولدم، اوت
 بررهاکار ال دیاربکری بو آشیکه کنیرمش،
 استقبال افقنده کنج کوزلره شمشه لرا یچنده
 پارلاباز، فلاح کونشقی کوستیریور .
 و مسعود
 کنجک کندیسنی الدن طوتان بو متین
 حامیدن آلدینی بو یوک برجسارنله آدیملرینی
 قالدیرمش، یورومک اوزرهدر .

بورهاکار ذکا، مملکتک بو یوک همتلرله
 نمیزله هجک سقالت و خرابیسنی کوروب
 کیندکاری مملکتلرده اثر برافقه ناملرینی
 آبلشدیرن عالی همت باشلرکی جاده لری
 تعمیر ایندیریور، حاملره نظافت و دوزن
 ویردیریور . ییقه یقاری یابدیریور، مدنی
 و سسهرک برر چوغالاسنه چالیشیور .
 مردوشن فرصته طالب جانابه رغیرت و تعقیبه
 مملکته بر مدنی ذوق کیرمه نه اوغراشییور .
 خلاصه، جاناق قلمه ده کی اوزوطن مدافعی،
 او یوکسک همت، یوراده ده وطنک نه الیسندن
 باشقه بر مکافات ذوقی بکلامه من فیض و قوتی
 صاغه سوله دو کو یور . خر و طلی

قتیجی